

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znanša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 -
za četrt leta 6 -
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvc.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvc.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti — moč!

Oglas

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravištvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Pridi — razsvetljenje!

Bil je štirideseti dan po ustajenju Odršenikovem. Odršenik je prišel med svoje apostole v isti dvorani, kjer so bili imeli zadnjo večerjo. In tedaj jim je velel, naj ostanejo v Jeruzalemu, dokler ne vsprejmejo sv. duha, in potem naj uče vse narode! Potem jih je sprovel tja ven na oljsko goro in jim je zopet velel: Pojte tja v ves svet in oznanjajte evangelij vsem stvarjem! In zginil je njih očem v nebesne visine.

Njegovo poslanstvo je bilo dovršeno: poslanstvo luči, poslanstvo pravice. Z zadnjimi svojimi besedami je torej še nalagal svojim apostolom, naj nadaljujejo to poslanstvo Njegovo: uče naj — to je luč; a uče naj vse narode in v vseh jezikih — to je jednaka pravica za vseh.

Deseti dan po vnebohodu Odršenikovem so bili apostoli zopet zbrani. Kar je bilo čuti z neba doli neko šumenje, podobno viharju, in sveti duh se je razlil nad učence Gospodove in začeli so govoriti v raznih jezikih! Tako se je zgodila volja Njega, ki je bil odposlanec luči in pravice.

Jutri bomo obhajali spomin na te davne dogodke. In ob tem spominu se ne bomo mogli ubraniti razmišljanja o položaju našem, kakor so ga ustvarile tužne razmere, in na vse naše čustvovanje bo legalo, z vso svojo težo in vso usodnostjo svojo, vprašanje: kedaj se razlije tudi nad naše državnike luč spoznanja, kdaj jim pride razsvetljenje, da bodo umeli svoje poslanstvo v zmislu Odršenikovem: učite, raznašajte luč, a učite vseh in v vseh jezikih, to je: bodite jednako dobrotorni in pravični vsem!

V zadnjih besedah, ki jih je govoril Odršenik svojim učencem, predno se je dvignil v nebesne visine, je pokazana pot, ki vodi — in jedina ona in nobena druga — do miru in do zadovoljnosti v tej državi! V tem vzvišenem nauku je povedano vse, česar bi trebalo pravemu avstrijskemu državniku. Naj si možje na Dunaju le ubijajo glave, kako najti izhod iz sedanjih homatij! Zastonj jim ves trud — dokler se ne zavedo, kako so zašli v homatije, dokler jim ne pride spoznanje, da je državo spravilo v sedanjo

krizo le grešno preziranje velikega nauka: učite, a učite vseh in v vseh jezikih, to je: upravljajte, bodite o tem jednako dobrotorni in pravični za vseh in ne poznajte razlike med — narodi!

Avstrijski državniki se radi sklicujejo na neke »tradicije« te države. V imenu teh tradicij se branijo kreniti s starih poti, v imenu teh tradicij zahtevajo, naj ne bo enakosti in enakopravnosti! Na žalost moramo priznati ekzistenco teh tradicij. Saj je ravno v tem vir vsemu zlu, da hočejo, naj življenju v tej državi za vse večne čase dajejo direktivo tradicije, ki niso drugzega, nego tradicije — stare, nepretržne krivice. Iz zanikanja označenega nauka Odršenikovega, nauka jednakega prava in jednake vrednosti, se je rodilo zlo, in ki je zopet porajalo zlo z neizprosno doslednostjo. To je stari avstrijski greh, ki je zakrivil, da je zlo doseglo nepregledne dimenzije in da vzbuja skrbi za bodočnost te države. Naj le iščejo izhoda iz krize, a najdejo ga ne, dokler ne spravijo s pota stare tradicije: starega greha. Porečejo morda, da iz nas govori narodna tesnosrčnost, ali celo narodni egoizem, ki ne daje, da bi posamični deli poštevali potrebe ukupnosti! Naj le slepe sami sebe! Mi pa pravimo — in to je utemeljeno v zakonih narodne psihologije —, da egoizem narodov nasproti državam užigajo in podžigajo oni, ki ne dopuščajo, da bi država zadovoljevala svoje narode, dočim so v svojih čustvih in pravicah zadovoljeni narodi vsikdar pripravljeni za vsako žrtev državi na korist.

Pridi torej to spoznanje, pridi razsvetljenje, da z aktualnimi potrebami narodov treba računati, ne pa s starimi tradicijami stare — krivice. Proč z ruševinami in podrtinami starih tradicij in na njih mestu naj vsklije novo, sveže življenje!

A tudi slovanskim narodom pridi spoznanje in razsvetljenje, da so baš oni sami poklicani v prvi vrsti, da porušijo te nesrečne tradicije. A to morejo le po zlozlozmem delu!

In pridi slednjič spoznanje tudi nam Slovincem, kako grešimo in kako si sami kopljemo grob z veliko lopato, ko frivolno in brezvestno pehamo od sebe oni krasni nauk, ki nam bi moral biti jedini kaži pot v teh

hudih časih in bojih, nauk: in necesariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus autem caritas! Drugače ne moremo služiti svojemu rodu! A vsi trdimo, da mu hočemo služiti!! Nočemo si greniti teh praznikov z rekrimiacijami, zato hočemo zaključiti z željo: Slovincem pridi razsvetljenje, da v potrebnem morajo biti jedini, v dvomljivem svobodomiselni, v vsem pa potrpežljivi!

V Trstu, 2. junija 1900.

Kar je prav, je prav za vseh!
»Piccolo« je zopet enkrat iz sebe. Razburil pa ga je »Agramer Tagblatt« z vestjo, da skoro izide papeževa okrožnica, ki konečno reši vprašanje slovenskega bogoslužja v hrvatskih krajih in sicer reši — v zmislu hrvatskih zahtev. »Piccolo« je iz sebe, ker vidi pred seboj — ako se zagrebška vest pokaže resnično — dogodek velikanskega pomena za narodno življenje Italijanov in ki se pokaže kakor največa zmeta cerkve.

Spuščati se s »Piccolom« v prepire o stvari sami, nam ne kaže, dokler ne bomo vedeli, kaj in koliko je resnice na teh vesteh.

Nekaj drugzega smo hoteli. Pokazati smo hoteli, kako lepe, pametne in pravične nazore znajo imeti ti Italijani, ako gre za njih kožo. »Piccolo« na pr. opozarja rimsko kuro na usodne posledice, ako bi, razžalivši Italijane, potisnili iste v konflikt med narodnim in verskim čustvom.

Gotovo, gotovo, stvar postaja usodna, ako je ljudstvo zašlo v dilema, da mora potajevati ali verski ali narodni čut, ako so mu razmere popačili tako, da ne more spajati harmonično obeh teh dveh dragih mu čustev! Ali to ne velja samo za Italijane, to velja za vseh in tudi za Slovane! Ali pa je zadnja leta laško novinstvo izreklo le besedico graje, ali ni marveč ploskalo od same radosti in ni bilo celo na čelu vsej divji agitaciji v ta namen, da izvestni cerkveni krogi kar neprenehoma žalijo narodni čut našega ljudstva in ga se silo tišče v konfliktu med verskim in narodnim čutom?!

Kar je prav, je prav za vseh. Človeško sree čuti, vriska in se žalosti po istih za-

konih, brez razlike ali biya v slovenskih ali laških prsih. Lahki pa ne morejo umeti tega; kakor so silno občutljivi in razburljivi v lastnih občutkih, tako brezčutni in cinčni so nasproti čustvovanju drugih. Od te dvojne nravi, ki jo nosijo Italijani: v sebi, prihaja tudi vsa ostrost naših bojov, in da niti v najneznačajjih vprašanjih ne moremo priti do kakega sporazumljenja.

Politični pregled.

TRST, 2. junija 1900.

Pogovor med cesarjem in delegatom Pacakom. Ker so se poročila v novinah o njega pogovoru s cesarjem urinile nekatere netočnosti, (priobčuje dr. Pacak nastopen popravek: Nagovor cesarjev je bil jako milosten. Na moje besede, da jezikovnih načrtov ne moremo vsprejeti, je odgovorilo Njegovo Veličanstvo z »Oho!« Istotako na moj izrek, da bi oktroiranje jezikovnih načrtov na podlagi § 14 pomenjalo vojno v parmanenci. Cesar se ni izrekel grajalno zaradi našega vedenja nasproti ministru za vnanje stvari, ampak govoril o obstrukciji, a ne o češki, ampak o obstrukciji sploh. Cesar je rekel o tem: Že tri leta smo vsemu svetu v zasmeh, to je sramota.

Na to Pacak: Veličanstvo, mi nismo iznašli tega sredstva in nismo mi začeli z obstrukcijo. Mi smo po tem sredstvu posegli še le potem, ko je bilo tudi v odločilnih krogih povzdignjeno v parlamentarno dopustno sredstvo. Mi smo skozi pet let zavzemali najkorektnije stališče nasproti državi, kar tudi je Vaše Veličanstvo blagovolilo pripoznati, in smo brez naše krivde zašli v ta položaj. Trditev ogerških listov, da je cesar z mahanjem z roko pokazal svojo nevoljo, ni resnična. Navedeni izrek o obstrukciji sploh in nje posledicah za ugled Avstrije na zunaj je cesar storil s povzdignjenim glasom in močnim povdankom.

K položaju je dobila »Neue Freie Presse« nastopno sliko iz Budimpešte: Delegati so se neprestano bavili se sedanjo krizo v Avstriji. Pozornost so obračali načrtu, da bi nemški konservativci in Poljaki stopili v boj proti obstrukciji. Poljaki in konservativci vedo dobro, da po skušnjah iz minulosti se

tedaj še mlado dekle — je videla Margito na ulici in tropa otrok je kričala za njo:

Sem staro dekle,
Le tri 'mam zobe,
Zato pa ne mara
Nobeden za me.

Oh da, spominja, se kako so vpili po ulicah par dni otroci samo to pesem.

Je potem čuda, če je zdaj petka, če se ogiblje ljudij in ščuje svoje pudeljne nad deco!?

In njo, ali res tudi njo čaka taka osoda? Ne, ne, saj je bogata, ne bodo se upali jo žaliti.

Da, v obraz morda; ali kaj ne bodo za njenim hrbtom zbijali burke in smešili jo, njo — staro devico.

— O ti ljudje, kako jih sovražim! — stokala je v svoji onemoglosti in zdela se jej je, da že čuje porogljive glasove, da že vidi kazajoče prste: Vidite jo — staro devico! —

Nje brat je vstopil.

— O kako dobro, da prihajaš! — zavpila je in se mu vrgla krog vrata.

— Kaj pa ti je? — vpraševal je v skrbeh radi njene nenavadne nežnosti.

— O kaj mi je? Dosti, dosti! — in hitela mu je pripovedovati vse, vse od prve in tudi od — druge Margite.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Kdo je kriv?

Zofka Kveder.

Prihitela je domov vsa razburjena, vrgla mantiljo na stol, odpela klobuk in hitro stopala po sobi semtertja.

O ti ljudje, ti hudobni špičasti jeziki! Ni bila več v prvi mladosti — kako hitro mine ista ženskam! — a vendar je bila še prikupljive zunajnosti in kar je bilo največ vredno, čutila se je tudi sama še mlado. Ni se mešala med stroge gospe, niti se posebno zanimala za razne osivele gospe.

Bila je premožne rodovine hči in snubačev ji ni manjkalo prej in tudi sedaj se je še vedno oglašil ta ali oni.

Toda ni ji bilo do ženitve. Brat in njegova soproga sta jo ljubila in tako ni pogrešala lastnega družinskega življenja.

Rada se je zabavala in vsako družbo je oživela s svojo živahnostjo.

Danes je bila v obisku pri svoji teti, stari a ljubeznjivi vdovi.

Ker je bilo lepo vreme, so pili kavo na vrtu, potem pa se razpršili po stezah. Njo je nekoliko glava bolela, za to je odšla prav v zadnji konec vrta, kjer je mej drevjem stala mala lopica. Legla je na pol na vrtno klop in tihota jej je dobro dela. Skoro, da se ji niso zaprle oči, kar je začela govorjenje.

— Kako lep vrt! —
— Da, ta vdova ima lepo posestvo. —
— Hm, stara je. —
— In nič otrok nima. —
— Pač srečen, kdor podeduje to lepo premoženje. —

— Kdo drugi ko njena nečakinja, ta Globelnikova frajla. —

— No, potem ji bo menda vendar kateri všeč. —

— Mislite? Saj vendar vedno trdi, da se ne bo možila. —

— Kaj še! Samo izbirčna je tako. —

— Saj ni ne mlada, ne lepa. —

— Je pa bogata za to. —

— Da, da bogate, si že lahko kupijo katerega. Možki dandanes gledajo samo na denar. —

— Morda pa vkljub svojemu denarju ostane stara devica, če bo predolgo čakala. —

— In si nakupi par dučetov mačk in psov. Ha, ha! privoščiti bi jej bilo! —

— Pa res ne bi bila napačna kakor druga Margita v trgu! —

— S špičastim nosom in z brezobnimi čeljusti. —

— Ha ha. —

— Smeh se je čul, nato pa so se koraki oddaljili.

Ona je bila sama v lopici in solze so jej prišle v oči od same jeze.

Druga Margita!

Nemci ne morejo spuščati v take načrte. De- snica hoče imeti vodstvo v zbornici, zato ne sme valiti odgovornosti na manjšino. (Glej, glej! Kar hkratu so se spomnili večine in nje pravice do vodstva! Ali mi vemo, kaj ho- čejo: češko obstrukcijo naj bi ubili, vrata do nemške obstrukcije naj bi ostala odprta!)

Vlada hoče tako le postopati: Državni zbor se snide dne 6. junija. Ako se parla- ment pokaže nesposobnim za delo, bo odlo- žen. Na to izda vlada na podlagi § 14 za- časni proračun za II. semester 1900. Mej- tem bo vlada razmišljala o nadaljnjih odred- bah za saniranje notranjih odnošajev. O tem mislijo na uveljavljanje jezikovnih načrtov na podlagi § 14. Ako se to zgodi vzlic vsem tehtnim pomislekom, ki se oglašajo, potem bo zbornica sklicana na jesen, in vlada predloži zbornici, kakor zahtevajo predpisi, svojo na- redbo o uravnavi jezikovnega vprašanja in bo zahtevala indeminetito.

Oni poslanci in stranke, ki nasvetujejo vladi to sredstvo, menijo, da si zbornica ne bo upala odkloniti to naredbo, ali spreminjati tako, da bi bilo proti volji jednega ali dru- gega naroda. A če se zbornica tudi na jesen pokaže nesposobno za delo, bodo jeli razmiš- ljati o razpuščenju, da-si je na desni pre- cejšem odpor proti tej nakani. O pogajanjih med Nemci in Čehi za sedaj ni govora, ker ni pričakovati praktičnega rezultata.

Gotovo je, da so Čehi na podlagi konfe- rence v Pragi stavili predloge in tudi to je gotovo, da je jedna glavnih zahtev, da se Kindingerjeva izvršilna naredba umakne. Nemci pa nimajo povoda, da bi se izjavljali o tej zahtevi, ker jim ni bila priobčena ni oficielno, ni v drugi dopustni obliki. Vlada trdi, da ima gotov načrt in da je priprav- ljena za vse slučaje.

»Potreba« trozveze. Pišejo nam: Na Dunaju izhaja ruski list »Slavjanski viek«. V tem listu pripoveduje neki »star diplo- mat« dogodek iz leta 1897, ki nam prav jasno pravi, kolike »važnosti« je trozveza. Čujmo torej, kaj se je godilo leta 1897!

Oaega dne, ko je Grška Turčiji napo- vedala vojno — bilo je dne 17. marea 1897, — naprosila je dunajska vlada toliko v Be- rolinu, kolikor v Rimu, naj bi dovolili, da se Bosna in Hercegovina priklonita k Av- striji. Na Dunaju so pričakovali ugodnega odgovora toliko iz Berolina, kolikor iz Rima. Toliko bolj začudeno so gledali na Dunaju v diplomatskih krogih, ko so dobili iz Be- rolina sledeči odgovor:

»Trozveza ni bila ustanovljena v agre- sivne namene in se ne dotika Balkana v no- benem slučaju«. Še lepši odgovor so dobili na Dunaju iz Rima: »Kakor hitro prikloni Avstrija Bosno in Hercegovino, Italija zasede Albanijo«.

Da bi nekoliko izboljšal utis, ki ga je napravil na Dunaju odgovor iz Berolina, pri- šel je nemški cesar Viljelm dne 21. aprila leta 1897 na Dunaj. Nekoliko dni pozneje šel je avstrijski cesar v Petrograd, o katerem potovanju se je toliko pisalo in govorilo. Avstro-rusko pogodbo so sklenili pod zgorej omenjenimi utisi.

Tako pripoveduje v ruskem listu star diplomat.

Pred kratkim je bil naš cesar v Be- rolinu. Kakor hitro je bilo razglašeno, da pojde v Berlin, zagnalo je vse laško časopisje krik da Albanija pripada Italiji. In avstrijsko vladno časopisje, ki kaj rado udriha po Slo- vanih, je dokazovalo, da Avstrija izpali rajši zadajo patrono, nego da bi dovolila, da Ita- lija zasede Albanijo.

Kaj ne, da je trozveza grozno »potrebna«, ko si iste države, ki jo sestavljajo, žugajo z zadajimi patronami?!

V Berlinu so slavili trozvezo kakor bran- niteljico miru. V delegaciji v Pešti so jej prepevali slavospeve. Tudi mi Slovani smo za trozvezo, a ne za tako, kakoršna je sedaj, temveč, Avstrija naj se zveže z Rusijo in potom zadnje z Francijo! Jedino v taki zvezi bi imela naša država bodočnost. V zvezi z Rusijo bi lahko ustanovili jugosl. državo, ki bi obsegala ves Balkan s sedanjimi avstrijskimi deželami. Taka zveza bi bila v resnici potre- bna. A dokler bodo vodili našo politiko iz Berolina in iz Rima, kakor tudi iz Pešte, politiko, ki nam je že prinesla nemške »pi- kelhaube« in laške »kanonirje« — do tedaj naj se ogrevajo za »potrebo« trozveze oni, ki so jo ustvarili.

Mi Slovani pa smo mrzli nasproti njej in ostanemo mrzli, dokler — je ne bo več!

Tržaške vesti.

Umeščen je župana dr. Sandrinellija se je vršilo danes opoldne na običajni način. Običajni v vsakem oziru! Tako lepih fraz se že dolgo ni čulo na enem kupu. Tu je bilo govora o »našem« jeziku, o narodnih pravi- ceh, ki so sedaj tako kruto zatirane, v taki strašni nevarnosti, o kulturi, posebljeni v Danteju, o ljubezni do »domovine«, o ded- šini, narodni in kulturni, o najplemenitejšem jeziku, katerega hočejo pregnati s te zemlje, kamor sta ga postavila nebo in zemlja.

Bilo je govora tudi o boju, v katerem morajo zmagati združeni Italijani. — V ta- kem tonu je govoril gosp. Moisé Luzzatto, v takem tonu je odgovarjal dr. Sandrinelli, ki bi baje naj županoval tudi Slovenem. — Pred palačo je nekaj dečakov hotelo posku- siti z ovacijo, ali ogromna večina je ostala ledeno zmrzla.

Našineem na znanje. Gospod dr. Mar- tinis, zdravnik obeh tuk. slovenskih delav- skih društev, ter specialista za očesne bolezni, se je povrnil z odpusta in ordinira zopet, kakor pred boleznijo, izvzemši le ambulanco za revne, katere ne more še obdržavati. Na domu, v ulici Valdirivo 3 I, sprejema od 8. do 8. in pol in od 4. do 5. ure popoldne, izvzemši praznike.

Ali je res, da se Hrvat in Slovenec ne umeta?! Pišejo nam: Sedaj, ko doka- zujete v naši »Edinosti«, da Slovenci in Hr- vatje govorimo isti jezik, ko dokazujete, da se vsi umemo, da-si nam te čudne raz- mere, v katerih živimo, še niso dovolile, da bi se vsi Slovani oprijeli tudi jednega in istega narečja, dovolite mi, da tudi jaz po- vem, kar se mi je pripetilo.

Hrvatskega nisem znal niti besedice. Pok- licali so me na vaje v hrvatski polk, v oni polk, ki je sestavljen iz Hrvatov iz Ike, kjer pravijo, da govoré najlepši hrvatski. Koj drugi dan sem moral prečitati kompaniji po- velje (Befehl), ki je bilo — seveda — pisano v nemškem jeziku, a jaz sem je prevajal stotniki na slovenski. Ko sem dovršil, sem vprašal: »Kedor me ni umel, naj mi na- znani!« In vsa kompanija je odgovorila: »Gospodine, Vi govorite pravilno hrvatski, tako, kakor pišemo.«

Drug slučaj. Moj stotnik je bil Srb. Govorila sva z neko deklico, doma blizo Reke. »Ta je Slovenka«, je rekel stotnik. »Ne, Hrvatica je«, sem odgovoril jaz.

Poznam Nemca iz Prusije, ki se je učil nemški v šoli, a kadar govori z mano, umem le vsako deseto besedo; a kadar pa govori s svojimi rojaki, tedaj jih sploh nič ne umem, da-si sem se s to božjo nemščino mučil vse življenje svoje!

Nekega dne sem šel po mestu z znan- cem — ne ustrašite se: z laškim podanikom. Za nama sta šla dva človeka, ki sta govo- rila v nekem jeziku, ki je bil podoben la- škemu, a umel nisem niti besedice, da-si sem napenjal ušesa, kar se je le dalo. »V kate- rem jeziku govorita ta dva?« sem vprašal znanca. »V nekem laškem narečju«, mi je odgovoril znanec. »Ali ju kaj umete?« sem vprašal jaz na to. »Prav nič«, je bil Lahov odgovor.

In tedaj mi je bilo nekako hudo, ko sem videl, kako grozno so si oddaljena laška narečja, a vendar imajo jeden skupni jezik; naša slovenska narečja — zlasti hr- vaščina in slovenščina — so si pa tako po- dobna in vendar nimamo še skupnega knjiž- nega jezika. Kedaj bo to? Na Bolgarskem, na Srbskem, v Črnigori, na čeških deželnih šolah se že neč onega vesoljnega narečja, ki odmeva po oni veliki grudi, kjer solnce skoro nikdar ne zaide — kedaj pa pridemo mi, kedaj pride Avstrija do spoznanja, da bo njej sami le na korist, ako bodo nje po- daniki znali jezik ruski? In kedaj pride do spo- znanja, da bo v močni jugoslovanski skupini pod žezlom Habsburgov najmočnejši obram- beni zid tej monarhiji?!

Sedaj vemo jedno več. V »Piccolo« čitamo, da se naš kraški Repentabor po laški imenuje — Monterupina. To je zopet jedna »Piccolovih« iznajdeb. Le škoda, da se »Piccolo« sam boji, da isti njegovi čita- telji ne bodo vedeli, o katerem kraju govori, sicer ne bi bil toliko previden, da bi bil pri- stavil — v oklepju — tudi naš pošteni Re- pentabor.

Nekega carinarskega uradnika je predpostavljena oblast te dni suspendirala, ker je obtožen nekorektnega in za ugled uradniškega stanu škodljivega postopanja. Mi smo o stvari precej dobro poučeni, a nečemo govoriti o njej, ker se še vrši preiskava.

Ker pa se italijanski listi toplo zavzemajo za dotičnika — zakaj, tega ne treba praviti — in trde nekako, da je bila strogost oblasti neopravičena, moramo povdariti, da glasom došlih nam poročil stvar ni tako nedolžna, kakor bi hoteli uveriti laški listi.

Z naših sodišč. Včeraj sta bila na tuk. deželnem sodišču obsojena: 33-letni dninar Maks G. iz Trsta zaradi razgrajanja in jav- nega nsilstva v 1 mesec težke ječe: 20-letni vrtnar Matevž O. iz Štorij zaradi tatvine v 18 mesecev težke ječe ter v policijsko nad- zorstvo.

V bolnišnico so sprejeli včeraj 23-let- nega kamnoseka Izidorja Miccelone iz ulice S. Lazzaro št. 4; isti je padel ter se o tem nevarno poškodoval. — 13-letni kovaški uč- nec Vrečar se je težko poškodoval na nogi; tudi njega so sprejeli v bolnišnico.

Umrljivost v Trstu. Od 20. maja do 26. maja je umrlo 41 možkih in 34 žensk, skupaj 84 oseb proti 97 v isti dobi lanskega leta. Med njimi je bilo 22 oseb star- jih do 1 leta, 11 do 5 let, 5 do 20 let, 3 do 30 let, 2 do 40 let, 18 do 60 let, 17 do 80 let, 3 nad 80 let. Povprečna umrljivost je znašala 26.0 od tisoč. Smrt je povzročila su- šica v 11, bolezní v sopilih v 12, škrlatica v 2 slučaju, hripavica v 2 in enteritis v 0 slučaju.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 19.8, ob 2. uri popoldne 22.6 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 760.6 — Danes plima ob 1.38 predp. in ob 11.30 pop.; oseka ob 6.8 predpoldne in ob 5.8 popoldne.

Dražbe premičnin. V torek, dne 5. junija ob 10. uri predpoldne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za ci- vilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Corti 2, pohištvo; ulica Carradori 1 papir; ulica Madonnina 29, oprema za krčmo; ulica Giulia 33, pohištvo; na velikem trgu (palača Modello), krožniki, palice, pohištvo, pečati, oprema v zalogi; ulica Torrente 32 in Montorsino št. 1, otrobi, oves, oprema v zalogi in pohištvo.

Zaradi praznikov izide prihodnja šte- vilka »Edinosti« v torek zvečer ob na- vadni uri.

«Tržaški Sokol». Opozoriti moramo, da izleta v Bazovico ne bo, ampak ga prirede zasebno telovadei društveni. Telovadei in drugi izletniki tržaški se bodo zbirali v ka- varni »Commercio«. V Bazovico pojdejo preko »lovea«. Kakor čujemo, pripravljajo v Bazo- vici iskren vsprejem svojim dragim gostom, ki prihite v ponedeljek v našo trdnjavo ba- zoviško.

Vspored veselice bo nastopni: 1. I. Jenko: »Narodna himna«, godba. 2. Fr. Grgič: »Pomladni klic«, mešan zbor »Lipa«. 3. I. Jenko: »Nek dušman vidi«, godba. 4. O. P. Sattner: »Na planine«, moški zbor »Lipa«. 5. N. Vogel: »Cigani«, godba. 6. I. Binder: a) »Na zdar«, tamb. zbor »Kola«, b) Milutin pl. Farkaš: »Hrvatski dom«, tamb. zbor »Kola«. 7. H. Volarič: »Vesela družba«, mešan zbor »Slovan«. 8. N. Tuček: »Slava«, (čvrtvorka), godba. 9. Telovadba: a) na bradlji, b) na drogu in c) proste vaje s spremljevanjem godbe, izvajajo telovadei »Sokola«. 10. G. Knobloch: »Sokolska« godba. 11. Carli: »Slavjanska«, mešan zbor »Lipa«. 12. Ferd. Majcen: »Venec slovan- skih pesni«, godba. 13. Dr. I. Vošnjak: »Oreh«, prizor iz kmečkega življenja.

Slobodna zabava in ples na velikem podu.

V slučaju odločno slabega vremena se veselica odloži.

Vesti iz ostale Primorske.

× Skupščina sv. Cirila in Me- toda za Istro. (Izv. poročilo). V četrtek je imela ta družba svojo letno skup- ščino v Opatiji. Ob 10. in pol uri predp- oldne zbralo se je načelnštvo družbe, odpo- slanci posamičnih podružnic in domače občinstvo v starinski cerkvi pri sv. Jakobu k sv. maši, katero je daroval družbini od- bornik in narodni poslanec gospod profesor V e k o s l a v S p i n č i c. Hrvatsko mašo je krasno pel na koru mešani zbor pevskega društva »Lovor« iz Opatije.

Popoldne ob 3. uri so se zbrali skup- ščinarji v krasnih prostorih čitalnice »Zora«. Vodstvo in nadzorništvo družbe došlo je skoro polnoštevilno. Zastopnikov in zastopnic posa- mičnih podružnic je bilo več nego navadno.

Družbin načelnik, neutrudljivi in požr- tvovalni starina istrskih Hrvatov, gospod dr.

V i t e ž i č D i n k o, je konstatiral nekoliko večje število članov, nego določujejo društvena pravila. Predstavil je vladnega zastopnika, okrajnega komisarja barona R e i n h e i n a, ter zastopnika novinstva, g. Stj. G j j v i c a kakor poročevalca »Naše Sloge« in gospoda M. M a n d i c a, kakor poročevalca »Edi- nosti«.

Potem je g. načelnik v obširnem, teme- ljitem in zanimivem govoru slikal delovanje odstopajočega odbora tekom minolega društve- nega leta. Govor g. načelnika so skupščinarji pretrgavali z navdušenim pritrdjevanjem, plo- skanjem in živio-klicii. S posebnim navduše- njem je bil sprejet oni del govora, ko se je g. načelnik spominjal predstoječe 50letnice biskupovanja družbinega dobrotnika prevzv. g. vladike S t r o s m a y e r j a in hrvatske vseučilne mladine, ki se je v minolem in teko- čem letu tako požrtvovalno in plodonosno dala na delo na korist naše družbe.

Bilo bi vredno, g. urednik, da krasni govor g. načelnika priobčite v celoti.

Družbin tajnik, g. dr. P o š č i c je po- ročal potem natančno o delovanju odbora, in blagajnik dr. F a b i a n i c o družbinih do- hodkih in stroških za celo leto 1899.

Obe poročili so skupščinarji s hvalež- nostjo in odobrenjem vzeli na znanje. Na predlog predsednika nadzorovalnega odbora je skupščina dala blagajniku in vsemu odboru absolutorij ter izrekla na zapisnik zahvalo gg. načelniku, tajniku in blagajniku.

Na odborovo priporočilo, je skupščina sklenila, da od puljske posojilnice in hranil- nice odkupi ono hišo, v kateri je družbina šola v Pulju.

Ker je g. načelnik izjavil, da radi sta- rosti ne more več sprejeti časti načelnika, prešla je skupščina na izvolitev novega odbora.

Načelnikom bil je izvoljen enoglasno po- slanec g. prof. S p i n č i c. Razun enega, so bili izvoljeni v odbor istotako stari odborniki, potem nadzorniki in člani razsodišča.

Zahvaljuje se na podeljeni mu časti in odlikovanju, se je novi g. načelnik spominjal s toplimi besedami neprecenljivih zaslug od- stopivšega načelnika, g. dra. Vitežiča, kateri poslednji je bil na predlog govornikov eno- glasno in navdušeno imenovan braniteljem družbe.

O zadnji točki dnevnega reda, to je o predlogih, razvila se je živahna in zanimiva debata. Ko se je že g. dr. V i t e ž i c zahvalil na izrednem odlikovanju, je načelnik zaključil skupščino, toplo priporočujé vsem članom in prijateljem naše plemenite družbe njene interese in koristi.

O veselici, ki jo je pevsko in tambu- raško društvo »Lovor« priredilo na večer v prostorih »Zore« na korist družbe sv. Cirila in Metoda za Istro — drugi krat.

× Iz Opatije. Poslednji imenik gos- tov od dne 31. maja t. l. izkazuje 6631 strank z 11.329 osebami; od 18. do 27. m. m. je prišlo na novo 256 oseb; 28. m. m. je bilo v zdravilišču 4004 oseb.

Vesti iz Kranjske.

* V Št. Vidu pri Ljubljani bo binkoštna praznike razstava risarij učencev ondote obrtno-nadaljevalne šole.

* Dvojezične tiskovine pri merosodnih uradih. »Slovenec« poroča, da se na vseh merosodnih uradih konečno vendar uvedejo dvojezične tiskovine. Človeku se mora tako poročilo po tolikoletnem na- rodnem boju in v tako pretežno slovenski deželi vendar zdeti malec — smešno.

* Nadvojvoda Leopold Salva- tor je v sredo popoldne v spremstvu treh generalov in 15 višjih častnikov prišel v Ko- čevje, kjer so se mu poklonili vsi uradniki, učitelji, duhovščina in občinski zastop. Zvečer je bilo mesto razsvitljeno.

Vesti iz Štajerske.

— Neznano žensko so ustavili v občini Gaal pri Judenburgu na Štajerskem. Ženska je gluha in nema, srednje rasti, črnih las, temnorjavih oči in stara kakih 25 do 28 let. Zapisati zna samo ime »Skalnikova Fran- čiška« in nekaj drugih črk. Bržčas je ta ženska iz kakega slovenskega okraja.

— Na občinskih volitvah v Št. Ilju v Slov. Goricah, ki so se vršile dne 31. maja t. l. so v I. in v II. razredu zmagali Nemci, kljub vsem naporom slovenskih vo- lilecev. V III. razredu, pa je bila zmaga na strani Slovencev.

— U bogi Nemei! Neki graški list je prinesel grozno vest v obliki debelo tiskane brzojavke, s sledečo vsebino: »Kakor poročajo iz dobro poučenih parlamentarnih krogov so bili nedavno na justičnem ministerstvu nekateri slovenski poslanci, ki so posredovali glede imenovanja dveh svetnikov na celjskem sodišču. Z grozno, da se pridružijo obstrukciji, so slovenski poslanci prepredili Nemeem ugodno imenovanje. Mej nemškimi poslanci je radi tega silno ogorčenje.«

Seveda, če oni grozé in izsiljavajo sebi ugodna imenovanja uradnikov, to je vse kaj drugega: je lepo, je pravo in na svojem mestu. Če pa Slovence remonstrira proti imenovanju uradnikov, ki na njegovi zemlji ne morejo govoriti žnjim, potem so isti Nemei — ogorčeni!

Razne vesti.

Nevihite na Ogerskem. V Szolnoti, biharskega komitata, so bile včeraj grozne nevihte s točo. Zrna toče so bila debela kakor golobja jajca. Toča je trajala 10 minut. Zemlja je bila 10 centimetrov na visoko pokrita s točo. Tudi nad Budimpešto in druge kraje v raznih komitatih se je usula toča. Od povsodi javljajo o nesrečah. V Budimpešti se je po kletih potopilo nekaj oseb.

Ustrelil se je včeraj v Budimpešti sin znanega orientalista prof. dr. Goldzieher-ja. Samomorilec je bil jurist in je baje izvršil samomor iz strahu pred skušnjo.

Požar je dne 22. maja letos docela uničil mestee Warez v Galiciji. Brez kruha in strehe je ostalo 170 rodbin, ali 570 oseb.

Ubojna statistika. Italijanski kriminalni psiholog Ferri je priobčil sledeči statistični pregled ubojev: Na 1 milijon prebivalcev prihaja ubojev v Italiji 96-9, v Španiji 76-7, v Ogerski 75-4, v Rumuniji 40-4, v Avstriji 24-4, v Portugalski 23-8, v Švici 16-4, v Franciji 15-7, v Rusiji 15-2, v Belgiji 14-4, v Švediji 12-9, v Danski 12-4. Najmanj ubijavcev je na Irskem — 10-8, na Nemškem 10-7, na Nizozemskem 5-6 in na Škotskem 5. Vročkrvni južni temperament je torej veliko bolj nagnjen k nasilstvu, nego hladni severni. Zanimivo je, da je na Ogerskem toliko več veselja za ubijanje, nego v Avstriji. — Se pozna tudi v politiki!

Vseučilišče v Padovi zaprto. Vsled velikih izgedov slušateljev je sklenil akademični senat, da zapre vseučilišče. Kakor v Rimu in v Paviji so tudi tukaj vseučilišniki zahtevali, da se odložijo skušnje do po volitvah v parlament. Ker je senat to odklonil, so nastali veliki izgedi. Nad tisoč dijakov se je skupilo pred vseučiliščem ter kričalo »perat!«, zlomilo vrata v avlo ter razbijalo po stopljju. Le s težavo so pomirili izgednike.

Opozarjamo naše cenjene čitatelje, da se ho vršilo srečkanje XXXIII. državne loterije za dobrodelne namene že dne 7. junija t. l. Srečke po 4 krome k tej loteriji, ki ima zelo ugodne vrste dobitkov — glavni dobiček 200.000 kron v gotovini, razven tega 16513 velikih dobitkov po 10.000 kron, 5000 kron, 3000 kron, 2000 kron itd., kar smo že omenjali v tem listu — se dobivajo toliko časa, dokler traja zaloga; v vseh tobakarnah, loterijskih sprejemnicah, menjalnicah itd.

Dobro domače zdravilo. Mej domačimi zdravili, katera se uporabljajo za olajšanje bolečin in odvajajoča ribanja o premrazenju, zavzema prvo mesto Liniment, Capsici comp., izdelan v laboratoriju Richterjeve lekarne v Pragi. Cena je nizka: 40 nč., 70 nč. in 1 gld. steklenica, katera se spozna po znanem sidru. — Glej oglas.

Slabi nasledki bolezní, kateri se navadno izeimijo iz prav neznatnih žledodnih slabosti, obvarujejo se popolnoma s pravočasno uporabo domačega sredstva »dra. Roze balzam za žledce«. Pristno dobiva se v tukajšnjih lekarnah in glavni zalogi B. Fragner-ja v Pragi, 203. — III. — Glej oglas!

Vesti iz Koroške.

Kaznovana nemškutarija. Pod tem zaglavljem poroča zadnji »Mir« o nekem kem posili-Nemeu, ki je z nedostojnimi besedami javno psoval Slovence. Kako pristna nemška kri je ta mož, priča njegov priimek — Kurnik! Razaljive besede je ta — Kurnik vrgel v obraz svojemu dolgoletnemu varuhu Primožiču ter prišel vsled tega pred sodnika v Dobrli vasi. Tu je rekel, da se hoče braniti po »tajč«. In rinil se je in rinil z neizrečenimi težavami skozi »tajčarski« jezik, a nakrat je možu jelo zmanjkovati sape in začel je pojematí — pristno slovenski. Ko je zopet prišel nekoliko k sebi, spraval se je

zopet nad nemščino ter si z velikim trudom »pritajčal« — štiri dni zapora. Ta nekako nepričakovani vspeh mu je vzela vse zaupanje v njega »tajč« in ko je pozneje pred dežel. sodišče v Celoveu skušal svoje zasramovanje Slovencev opravičiti, imenoval se je Slovenca ter govoril pošteno slovenski. A spoznanje je Kurniku prišlo prepozno; deželno sodišče mu je kazen podvojilo. »O te proklete grablje!« ... Je že tako: nemščina ni za vsaki slovenski — Kurnik!

Brzojavna poročila.

Admiral Spaun na Dunaju.

DUNAJ 2. (K. B.) Poveljnik mornarice pl. Spaun se je vrnil danes i Budimpešte semkaj.

Državni železniški svet.

DUNAJ 2. (K. B.) Železniški minister je imenoval člane državnega železniškega sveta in sicer: Leandra Camusa v Pazinu, dr. Petra Antona Gambinija, državnega poslanca v Poreču, Henrika Politzerja, trgovinske zbornice uda v Trstu, Tomaža Sehadloeka v Trstu, Josipa Basevija, Josipa pl. Burgstallerja v Trstu in Ivana Trombo v Rovinju.

Grof Goluhowski na Dunaju.

DUNAJ 1. (K. B.) Minister za vnanje stvari grof Goluhowski se je danes vrnil iz Budimpešte semkaj. Minister za uk in bogočastje pl. Hartel si je danes ogledal »dom hčera« in višjo deklško šolo šolskega društva za uradniške hčere.

Odlikovanje.

CARIGRAD 1. (K. B.) Odposlanec nemških bonohilderjev (lastnikov bonov) pri »dette publique«, Rudolf Lindau, je odlikovan z velikim kordonom reda »osmanje«.

Iz holandskega parlamenta.

HAAG 1. (K. B.) Prva komora je odklonila z 29 glasovi proti 20 nsčrt zakona o zavarovanju delavcev proti nezgodam. Vsled tega je pričakovati krizo v ministerstvu.

Položaj na Kitajskem.

LONDON 1. (K. B.) »Reuter« javlja včeraj iz Pekinga: Kitajska vlada je umaknila svoj prigovor proti odpošljanju inozemskih čet v varstvo poslanstev. Položaj je sedaj mirnejši, a še vedno resen.

PEKING 1. (K. B.) »Reuter« javlja: Škoda na razrušeni železnici pri Fengtai-u menda ne znaša več nego 20.000 L. st.

Šah na potovanju.

TIFLIS 1. (K. B.) Šah perzijski je danes odpotoval v Vladikavkaz.

Štrajk v Kolinu.

KOLIN 2. (K. B.) Glasom sklepa z nočejšne noči so uslužbeni mestnega tramwaya danes jutro stopili v štrajk. Promet je ustavljen na vseh progah.

Promet na železnicah zopet odprt.

LONDON 1. (K. B.) »Reuter« javlja včeraj iz Lourenzo Marqueza: Uprava železnice naznanja, da je promet zopet odprt na vseh progah ter da se sprejemajo tovrne pošiljatve na vse strani.

Ustaši napali Angleže.

LONDON 1. (K. B.) Večerni listi priobčujajo brzojavko iz Capstadta z včerajšnjega dne, da je nekoliko ustašev pri Douglasu (v Kapski naselbini) napalo angleško četo ter umorilo 16 mož, med njimi nekega polkovnika.

Položaj na Kitajskem.

WASHINGTON 1. (K. B.) Amerikanski poslanik v Pekingu brzojavlja, da se je po dohodu evropskih čet, namenjenih v varstvo poslanstev, položaj v Pekingu mnogo zboljšal. Sedaj vlada tukaj mnogo večji mir, le v okolici se še vedno pojavlja delovanje Boxerjev. Diplomati v Washingtonu namigujejo, da je delovanje Boxerjev, ki se je objavilo nakrat s tako silo, le del dobro preračunjenega načrta neke evropske velevlasti, ki hoče za stalno zasesti Peking ter si zagotoviti gospodovanje na reki Teiho. Dalje napominjajo, da je ta načrt spodletel vsled pozornosti ostalih velevlasti.

Vojna v južni Afriki.

Krügerjeva rodbina.

LOURENZO MARQUEZ 1. (K. B.) Krügerjev zet Eloff in njegov zdravnik dr. Heimann sta prispela danes semkaj.

Trgovina in promet.

Iz narodnega gospodarstva.

Banke.

(Nadaljevanje.)

Ti računi se prečiščujejo ter dan za dnevom dolgovi in prejemki (kreditu), zlasti na

Angležkem in v Zjedinenih državah, izračunjava v posebnih računskih (Clearing house), kjer se shajajo trgovinski odposlaniki, da pregledavajo akceptirane (prejete) vrednostne papirje in zapiske ter izplačajo razloček (diferenco) izvečene z nakaznicami na račun skupne banke, ki je tedaj tudi sama nekak zavod za prebijanje računov, n. pr. londonska banka v Londonu.

3. Bančne novčanice (vrednotice, banknote) so njene promese (obveznice, občanja, obljube), da plačajo donosilec po upogledu zneske, označene na promesah.

Te novčanice so brezobrestna posojila, katera sprejema banka od lastnikov njenih banknot, z obvezo, da je svoto, katera je naznačena na njih, izplačati vsaki čas, ter so tako nekako nedomestilo denarja in obče uvedeno sredstvo razmenjanja.

Kedar banka vrši svoje aktivne operacije, izposojuje kapitale svojih upnikov (kreditorjev) ter svoje lastne (svojih združnikov) glavnice.

Glavne bančne aktivne operacije so le-te:

1. eskontovanje menije (menjično ali diskontno poslovanje), ali eskontovanje tudi drugih žiriranih novčanice (vrednotice) s predhodnim (anticipiranim) odbijanjem obresti (skonto), in to za čas, ki navadno ne presega treh mesesecev (ali 92 dni) računaje od dne prejema do roka samega.

Te vrednotice (vrednostni papirji, novčanice) se morejo:

a. rekonstrirati (znova eskontirati) v banki sami, ki jih je poprej žirirala (prenesla) in spustila v promet;

b. hraniti, kakor se to večkrat godi, v bančinem portfelju (listnici) do dneva roka plačila.

Obrestna mera, po kateri se računi diskont, je odvisna od ponujanja in iskanja denarja na denarnem trgu.

2. Posojila na zaloge (zastave) — lombardsko poslovanje — morejo biti:

a. na blago, ki ne zavzema velikega prostora, a ima dovolj stalne vrednosti ter se ne pokvari lahko (n. pr. svila), in razven tega na novčene listine (zapise, potrdila o depozitih itd.);

b. na dragocenosti (zlato, srebro, zlahtno kamenje, inozemske denar itd.);

c. na državne obveznice, delnice (akcije) in industrijske (obrtne) obligacije, katere imenujemo z eno besedo »efekte« (vrednostne papirje). Vse to se računi po vrednosti, manjši od tekoče. Obrtna mera za taka posojila je navadno nekoliko (za 1%) večja od obrestne mere za skonto.

3. Posojila na tekoče račune (kontokorrente), in sicer:

a. tekoče račune pokrite z vrednostnimi papirji, zastavo na nepremičnine (hipoteke) ali vrednostnimi papirji porokov;

b) na nepokrite (brez varščine, kavejje, blankokredit).

S postranskimi bančnimi operacijami ali z operacijami z blagajno (kaso) vzemajo banke na se obveznost, da proti gotovi nagradi (proviziji) vršijo plačanja kakih zneskov; razven tega spada semkaj hranjenje denarja (novca, monet), dragocenih predmetov, vrednotice, vse to na račun svojih klientov. Banke spuščajo v promet vrednotice (novčanice, vrednostne papirje, kreditne papirje) s prenosom na druge osebe ali zavode; druge spreminjajo v denar po svojih podrejenih organih. Tudi to spada v postransko bančno poslovanje.

Blagajniške operacije, ki so za današnje banke postransko poslovanje, so bile za nek-

danje banke, takozvane žiro-banke, jedino poslovanje, kajti te banke niso bile kreditni zavodi v pravem zmislu besede.

Te banke so bile čisto krajevne (lokalnega) značaja. Prejemale so od svojih klientov v depozite neizlelane kovine (metal) ali tudi kovan denar ter so izleale obveznice, da bodo to skrbno čuvale ter da jih vrnejo, kedar se jim prinese dotični list, polico, potrdilo o kreditu ali naročilo (ustao ali pismeno). To so banke mnogokrat vršile s prepisom dotične partije iz svoje glavne knjige, kar se je imenovalo žiro (prenos).

(Pride še.)

„Delavsko konsumno društvo“ pri Sv. Jakobu priporoča slavn. slov. obč. svojo

„Narodno gostilno“

ulica Concordia št. 1 a vogal ulice Vespucci

Toči izvrstno istrsko in dalmatinsko črno, vipavsko belo vino ter Steinfeldsko pivo I. vrste. Izvrstna kuhinja vedno pripravljena. Za družbe so posebne sobe na razpolago.

Na obilno obiskovanje uljudno vabi Odbor.

Prodaja se

posestvo pod jako ugodnimi pogoji, bodisi skupno ali posamešno, obstoječe iz hiše, z dvoriščem in vrtom, njiv, travniki pašniki in gozdi v Sezidu 20 min. od Kobarida v sredi krasne doline. Hiša je pripravna za vsako obrt, ker ta še ni nobene obrti.

Natančneje izve se pri Ivanu Korenu, učitelju v Mavhinjah pošta, Devin.

Domača obrt!

Velika zaloga raznovrstnega pohištva, zalagatelja tržaških prekupcev iz Solkanu

Antona Černigoj

se nahaja v Trstu, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. (hiša Marenci) na desni strani cerkve sv. Petra.

Svoji k svojim!

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor!

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetacijam. in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v vsoto stroko spadajočih del. Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 11. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)

priporoča svojo

bogato zalogo raznovrstnega obu-

vala za gospode, gospe in otroke

Postne naroče se izvrše v tistem dnevu.

Odpošiljatev je poštine prosta.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno

ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in

točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naroče se priporoča

Josip Stantič

čevlj. mojster

HERA PROMETHEUS

DELNIŠKO DRUŠTVO ZA APNENI OGLJIK IN ACETILENSKI PLIN NA DUNAJU

Izvršuje napeljave za razsvetljavo s plinom in acetilenskim plinom

za zasebnike in mesta v kakoršnjih si bodi številnih plamenov.

Točno delo z jamčenjem za nepomankljiv učinek.

ŠEST ZLATIH KOLAJN

Zlata kolajna Berlin 1898 Zlata kolajna Budapest 1899

» » 99 » » Schiedam Haag »

» » Vratislava » » » Monakovo »

Izvršenih 2000 napeljav za zasebnike v vseh delih sveta.

Centralne napeljave v delovanju s približno 15000 plamenov.

Čistilni in sušilni sistem glasom privilegija nemškega cesarstva št. 98.762 in 108.244,

ki zadošča najstrožjim zahtevam, se je dejanski uporabil z najodličnejšimi uspehi.

Apneni ogljik najprve vrste, ki daje največ plina, se prodaja po ugodnih cenah.

Glavni zastopnik

za Istro, Goriško, Trentinsko, Dalmacijo, Kranjsko, Italjansko, ter angleško Indijo

EDVARD TURECK V TRSTU.

Razglas.

Dne 7. junija t. l. od 10-12 ure predp. se bo vršila v občinski pisarni **javna dražba**

občinske hiše (stara šola) ležeče na glavnem trgu v Nabrežini.

Kliena cena 7000 kron. Ponudniki vložijo 10% varščine. Kdor želi vkupiti imenovano hišo, si jo lahko ogleda vsaki dan do in med dražbo.

Županstvo v Nabrežini
dné 16. maja 1900.

župan: Caharija.

M. AITE

Trgovina manufakturnega blaga
Trst. - Via Nuova - Trst.
vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slav. občinstvu in cenj. odje malcem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega blaga za spomlad in poletje in sicer: črne in barvane usovij, za moške obleke; velik izbor snovij za ženske kakor: saten, perkal, piké za obleke in bluze v lepih risanjih. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, maje, ovrainiki in ovrainice najnovejše mode, namizni beli in barvani prtji; bele in barvana zagrinjala na meter in gotove.

Drobnarije za krojače, kitičarke in šivilje ter raznovrstni okraski za ženske obleke.

Naročbe za moške obleke po meri z največjo točnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za državne znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadejaje se tudi v prihodnje podpore cen odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najljubneje

M. Aite.

Kvizdova krepčalna tekočina za konje

8 zlatih, 19 srebrnih kolanj, 30 častnih in zahvalnih diplom.

Rabi se že skoro 40 let v dvornih konjušnicah v večjih vojaških in civilnih hlevih za krepčanje pred z velikimi in po istih, kadar si konj nogo izpahne, o otrpjenosti kit itd. Ista ustosoplja konje v izredne napore pri dirkah. - Pristna je le se zraven stojičjo varnostno znamko ter je na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah Avstro-Ogerske. Glavno zalogo ima

Fran Ivan Kwizda,

c. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in knežje bolgarski dvorni zalagatelj.

Okrožno lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

Agricol

patentovan v Avstriji-Ogerski in Italiji

ki je mehko kalijsko milo rastopljivo v mrzli vodi, je najuspešnejše sredstvo za zatiranje in uničevanje vseh trtnih mrčesov in ušij, vseh žuželk na sadnih in drugih drevesih, zelenjadi in evetljicah.

Navodilo za rabo „Agricola“ pošilja franco

Tovarna mila F. Fenderl & Co

TRST. - Via Limitanea št. 1. - TRST.

ZASTOP IN ZALOGA na Goriškem pri g. Frideriku Primas v Gorici, Travnik 16 (v dvorišču) in na Opčinah pri g. Frideriku Cumar.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 40 novč., 70 novč. in 1 gid. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to splošno priljubljeno domače sredstvo vedno le v orig. steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame previdnostno samo steklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelki.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.
Elizabetne ulice 5.

V najem.

Dve lepo urejene sobe, vsaka za-se, ena z prostim uhomom se oddajo pri slovenski rodbini. Ulica Farneto št. 12, I. nadstr. Na željo tudi hrana.

V Lonjerju

se odpre za binkoštno praznike, kakor pred leti, **osmica** pri Pušarji. Točilo se bo pristno odmače vino.

Za binkoštno praznike!

Ulica Giulia 35 Zemljišče na serpentinu Ulica Kandler

Javna zabavišča

Velika umetna razstava podučljiva za vsakega. Potovanje okoli sveta v 30 minutah.

Zadnje novosti: Blijvanje ognjenika Vezuva pri Napoliu, angleško burska vojna, potopi na morju in različne katastrofe na suhem, spomeniki, zgodovinske palače, sveta zemlja, Turki v Jeruzalem itd. itd.

Karuselj, šaljiva strelišča, fotografranje in druge priredbe, s katerimi se zamore vsaka oseba zabavati z malim denarjem.

Odprto od 8. predp. do 9. zvečer.

Samo za nekoliko dni!

Darila vdobé vsi!

Kathreiner

je samo pravi v znanih

Kathreinerjevih zavojih!

Zatoraj nikoli v odprtih ali v drugih za prevaranje računajočih ponarejenih zavojih.

Kathreiner Kneippova sladna kava je najkusnejša, kakor tudi edino zdrava in zraven tega najcenejša primes k bobovi kavi.

Kathreiner Kneippova sladna kava bode z veseljem in z vedno raztočem učinkom v stotisoč družinah použita.

Kathreiner Kneippova sladna kava je tam, kjer se zavoljo zdravja bobova kava prepove, najboljši nadomestek.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. apostol. Velikanstva.

XXXIII. c. kr. drž. loterija

za civilne dobrododne namene v tej državni polovini.

Ta denarna loterija

ki je jedina v Avstriji zakonita dovoljena, obsega 16.514 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 410.200 kron. Glavni dobiček znaša v gotovini:

200.000 kron

Žrebanje nepreklicno dne 7. junija 1900.

Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, I. Riemergasse 7., v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštah, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti gratis za kupec srečk.

Srečke se dopoljujejo poštne prosto.

C. kr. loterijska direkcija
oddelek za državne loterije.

Trgov.-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki se nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2% in vloge na Conto-current po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice družih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadrugnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9-12 dopoldne in od 3-4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9-12. dopoldne.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

ulica S. Francesco št. 2, I. n.
(Slovenska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9-12 dopoldne in od 3-4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10-12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11-12 dopoldne in vsaki četrtek od 3-4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo, v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vknjižbe po 5 1/2%.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000.
Poštno-hran. račun št. 837.315.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl

ново podružnico

svoje trgovine z jestvinami

in sicer v ulici Farneto št. 8. V zalogi imam vsakovrstne moke, riž, sladkor, kavo in vsega česar potrebuje hišna gospodinja. V vbilni obisk se toplo priporoča z vsem spoštovanjem udani

Alojzij Vesel.

Kurje oči

trlo kožo, žulje itd. odpravi hitro, brez bolečin in gotovo, izvrsten, v svojem učinku neprekosljiv **Trnkoczyjev oblik**, kateri se dobiva v **Franciscus-Apotheke na Dunaju V2 Schönbrunnerstrasse 107.** Cena 60 kr., po pošti kot uzorec brez veljave 65 kr., kot priporočena pošiljatev 80 kr., franco po predplačilu zneska v poštah znamkah ali proti povzetju. Obliži za poskušnjo 35 kr., po pošti 40 kr. **Učinek zajamčen!** Razpšiljatev takoj sprejemo naročbe. V Trstu se dobiva pri gosp. lekarnarju **SERRAVALLO, Piazza del sale.**